

**ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧИЙН
2020 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
ШУТС	Шинжлэх Ухаан технологийн сан
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	12
2.6 Аудит хийсэн төсвийн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	14
3.Аудитын тайлан.....	16
3.1. Ерөнхий зүйл.....	16
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	16
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	17
3.4. Материаллаг байдал	17
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	17
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	18
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	19
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	19
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	19
Залруулсан алдаа	19
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил.....	20
Аудитын зөвлөмж.....	20
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд	21
4. Менежментийн захидал	21
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	24

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

МАЛ АЖ АХУЙН ЭРДЭМ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ХҮРЭЭЛЭНГИЙН ЗАХИРАЛ
Т.БАТСҮХ ТАНАА

2021.02.25 № 07/554
танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторов ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд нэг зорилтын хүрээнд гурван арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 100 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамруулаагүй болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитаар илэрсэн зөрчлүүд нь бидний тогтоосон 24,224.7 мянган төгрөгийн материаллаг байдлын түвшнээс өндөр бөгөөд санхүүгийн тайлагналын үнэн зөв байдал, тодруулга, эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

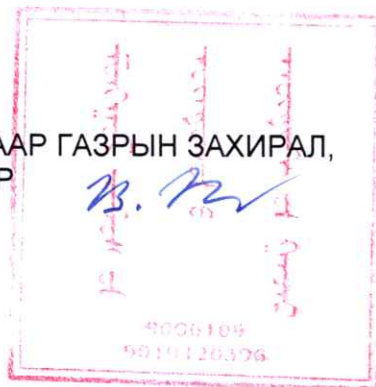
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой. Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,153,300,158.98	1,044,566,735.25
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-
32	БОГИНО ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	-	-
33	АВЛАГА	40,692,777.04	18,471,924.81
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	10,153,059.56	180,456.33
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	1,390,249.00	-
33500	Бусад авлага	29,149,468.48	18,291,468.48
33510	Байгууллагаас авах авлага	13,664,650.48	8,764,650.48
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	15,484,818.00	9,526,818.00
34	УРЬДЧИЛГАА	639,892,451.00	640,969,451.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	639,892,451.00	640,969,451.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	472,714,930.94	385,125,359.44
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	9,545,000.00	-
35400	Хангамжийн материал	147,041,930.94	106,104,359.44
35410	Бичиг хэргийн материал	-	2,052,720.00
35420	Аж ахуйн материал	3,444,667.00	5,828,955.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,069.26	9,459.76
35450	Барилгын засварын материал	32,683,800.00	-
35460	Хүнсний материал	3,495,500.00	5,100,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	107,414,894.68	93,113,224.68
35600	Мал амьтад	316,128,000.00	279,021,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	-	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	8,735,825,032.12	8,582,414,441.46
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	-	-
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	8,735,825,032.12	8,582,414,441.46
39200	Биет хөрөнгө	3,271,704,812.12	3,116,974,221.46
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,670,634,202.85	2,670,634,202.85
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(72,612,646.03)	(127,560,007.50)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	508,828,003.08	503,624,003.08
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(420,410,929.06)	(454,687,212.52)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	1,263,253,931.28	1,277,145,501.28
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(823,100,557.87)	(891,148,313.00)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	161,462,173.00	159,665,181.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(141,494,570.69)	(145,444,339.29)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	113,609,000.00	113,609,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,105,419.00)	(3,505,419.00)
39217	Ном	14,641,624.56	14,641,624.56
39300	Биет бус хөрөнгө	5,464,120,220.00	5,465,440,220.00
39301	Програм хангамж	2,655,000.00	3,975,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,655,000.00)	(2,655,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,464,120,220.00	5,464,120,220.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	9,889,125,191.10	9,626,981,176.71
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	155,656,448.96	279,290,034.96
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	42,324,848.96	165,958,434.96
41300	Өглөг	42,324,848.96	25,778,434.96
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	7,891,261.01	7,076,261.01
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	17,830,080.00	2,537,400.00
41360	Бусад өглөг	16,603,507.95	16,164,773.95

41361	Байгууллагад төлөх өглөг	16,603,507.95	16,164,773.95
41400	Урьдчилж орсон орлого	-	140,180,000.00
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	-	140,180,000.00
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	113,331,600.00	113,331,600.00
42200	Урт хугацаат зээл	113,331,600.00	113,331,600.00
42220	Гадаад валют	113,331,600.00	113,331,600.00
42224	Төслийн зээл	113,331,600.00	113,331,600.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	9,733,468,742.14	9,347,691,141.75
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	9,733,468,742.14	9,347,691,141.75
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	7,374,435,983.43	7,374,435,983.43
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	63,654,939.72	(322,122,660.67)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(239,837,457.42)	63,654,939.72
51220	Тайлант үеийн үр дүн	303,492,397.14	(385,777,600.39)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,295,377,818.99	2,295,377,818.99
52	Хяналтын бус хувь оролцоо	-	-
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	9,889,125,191.10	9,626,981,176.71

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,079,860,970.00	2,036,695,975.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	394,916,926.00	120,918,389.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	394,916,926.00	120,918,389.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	394,916,926.00	120,918,389.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,903,500.00	28,275,819.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	37,253,060.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	351,760,366.00	92,642,570.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,684,944,044.00	1,915,777,586.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,466,661,100.00	1,749,307,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,466,661,100.00	1,749,307,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	218,282,944.00	166,470,086.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	153,935,854.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,500,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	218,282,944.00	11,034,232.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,776,368,572.86	2,422,473,575.39
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,776,368,572.86	2,422,473,575.39
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,742,352,078.52	2,401,381,060.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,040,373,695.04	1,420,464,828.25
210101	Үндсэн цалин	1,040,373,695.04	1,419,834,828.25
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	630,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	133,314,261.07	180,537,420.52
210201	Тэтгэврийн даатгал	123,599,342.07	123,994,657.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,485,848.00	10,541,692.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,988,678.00	5,543,618.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	476,400.00	1,230,450.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,763,993.00	39,227,002.81
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	133,396,690.57	126,833,923.57
210301	Гэрэл, цахилгаан	74,171,704.67	66,194,808.00
210302	Түлш, халаалт	37,499,809.90	45,622,855.57
210303	Цэвэр, бохир ус	19,385,176.00	13,516,260.00
210304	Байрны түрээс	2,340,000.00	1,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,517,866.44	139,953,975.19
210401	Бичиг хэрэг	1,633,700.00	7,766,162.40
210402	Тээвэр, шатахуун	4,578,799.98	26,327,533.50
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,054,482.46	4,603,628.29
210404	Ном, хэвлэл	54,200.00	55,100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	780,000.00	400,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,416,684.00	23,851,551.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	76,950,000.00
2105	Нормативт зардал	1,650,000.00	2,650,500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	150,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,650,000.00	2,500,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,186,000.00	12,478,100.00

Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	6,933,000.00
210604	Урсгал засвар	5,186,000.00	5,545,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	55,477,894.00	21,955,400.00
210701	Гадаад албан томилолт	12,000,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	43,477,894.00	21,955,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	131,118,805.48	263,452,179.60
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	127,180,358.48	260,812,179.60
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,500,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	438,447.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	654,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	-	33,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	1,953,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	229,316,865.92	233,054,733.66
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,936,436.00	63,795,173.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	202,380,429.92	169,259,560.66
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	34,016,494.34	21,092,514.60
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,250,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,250,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	28,766,494.34	21,092,514.60
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	20,342,971.60
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	23,346,463.82	-
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,420,030.52	749,543.00
22	Хаагдсан данс	-	-
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	303,492,397.14	(385,777,600.39)
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	-
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	303,492,397.14	(385,777,600.39)
VI-I	Засгийн газрын хувь оролцоо	-	-
VI-II	Хяналтын бус хувь оролцоо	-	-

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,726,147,274.00	2,079,727,654.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	19,142,230.00	-
120	Нийтлэг татварын бус орлого	19,142,230.00	-
12004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	19,142,230.00	-
120041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,753,500.00	-
120042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	13,388,730.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,707,005,044.00	2,079,727,654.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,466,661,100.00	1,749,307,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,466,661,100.00	1,749,307,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	240,343,944.00	330,420,154.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	184,269,544.00	153,935,854.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,500,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	18,077,400.00	151,214,232.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	37,997,000.00	23,770,068.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,724,107,274.00	2,078,407,654.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,724,107,274.00	2,078,407,654.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,688,700,530.66	2,057,315,139.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,054,524,699.55	1,412,131,099.50
210101	Үндсэн цалин	1,054,524,699.55	1,321,637,392.19
210102	Нэмэгдэл	-	57,797,717.50
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	32,065,989.81
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	630,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	132,686,467.12	185,936,933.04
210201	Тэтгэврийн даатгал	132,686,467.12	137,592,051.27
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	13,739,299.79
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	9,381,920.25
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	3,160.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	-	25,220,501.57
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	124,393,512.57	141,854,603.57
210301	Гэрэл, цахилгаан	74,368,017.94	66,194,808.00
210302	Түлш, халаалт	41,908,133.63	45,622,855.57
210303	Цэвэр, бохир ус	5,777,361.00	28,536,940.00
210304	Байрны түрээс	2,340,000.00	1,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,434,241.94	69,489,084.69
210401	Бичиг хэрэг	1,633,700.00	9,743,882.40
210402	Тээвэр, шатахуун	2,714,700.00	26,347,474.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,046,641.94	4,012,628.29
210404	Ном, хэвлэл	54,200.00	55,100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	780,000.00	400,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,205,000.00	28,930,000.00
2105	Норматив зардал	1,650,000.00	2,650,500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	150,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,650,000.00	2,500,500.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,186,000.00	18,171,121.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	11,472,990.00
210604	Урсгал засвар	5,186,000.00	6,698,131.00
2107	Томилолт, зочны зардал	58,944,084.00	30,540,400.00
210701	Гадаад албан томилолт	13,288,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	45,656,084.00	30,540,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	299,359,859.48	194,489,621.60
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	295,169,836.48	191,449,621.60
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,100,000.00	400,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	438,447.00	654,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	-	33,000.00
210807	Газрын төлбөр	651,576.00	1,953,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,521,666.00	2,051,776.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,521,666.00	2,051,776.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,406,743.34	21,092,514.60
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,250,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,250,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	30,156,743.34	21,092,514.60
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	20,342,971.60
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	23,346,463.82	-
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,810,279.52	749,543.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	2,040,000.00	1,320,000.00
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	-	-
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	2,040,000.00	1,320,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,040,000.00	1,320,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	2,040,000.00	1,320,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	2,040,000.00	1,320,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(2,040,000.00)	(1,320,000.00)
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-	-
14	Бусад эх үүсвэр	-	-
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	-	-
24	ГАДААД ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ТӨЛБӨР	-	-
25	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	-	-
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2018 оны 12-р сарын 31- нээрх үлдэгдэл	7,374,435,983.43	2,295,377,818.99	(239,837,457.42)	9,429,976,345.00
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	7,374,435,983.43	2,295,377,818.99	(239,837,457.42)	9,429,976,345.00
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	303,492,397.14	303,492,397.14
2019 оны 12-р сарын 31- нээрх үлдэгдэл	7,374,435,983.43	2,295,377,818.99	63,654,939.72	9,733,468,742.14
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	7,374,435,983.43	2,295,377,818.99	63,654,939.72	9,733,468,742.14
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(385,777,600.39)	(385,777,600.39)
2020 оны 12-р сарын 31- наарх үлдэгдэл	7,374,435,983.43	2,295,377,818.99	(322,122,660.67)	9,347,691,141.75

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,749,307,500.00	1,728,964,528.40	20,342,971.60	98.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,749,307,500.00	1,728,964,528.40	20,342,971.60	98.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,749,307,500.00	1,728,964,528.40	20,342,971.60	98.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,386,685,200.00	1,386,685,180.50	19.50	100.0
210101	Үндсэн цалин	1,045,866,500.00	1,296,821,473.19	(250,954,973.19)	123.9
210102	Нэмэгдэл	298,311,500.00	57,797,717.50	240,513,782.50	19.3
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	42,507,200.00	32,065,989.81	10,441,210.19	75.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	185,627,300.00	183,055,816.04	2,571,483.96	98.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	130,802,500.00	134,710,934.27	(3,908,434.27)	102.9
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,607,300.00	13,739,299.79	(131,999.79)	100.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,991,300.00	9,381,920.25	1,609,379.75	85.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,747,800.00	3,160.16	2,744,639.84	0.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,478,400.00	25,220,501.57	2,257,898.43	91.7
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	157,408,000.00	140,124,603.57	17,283,396.43	89.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	80,348,500.00	66,114,808.00	14,233,692.00	82.2
210302	Түлш, халаалт	55,054,100.00	45,472,855.57	9,581,244.43	82.6
210303	Цэвэр, бохир ус	22,005,400.00	28,536,940.00	(6,531,540.00)	129.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,334,500.00	8,846,428.29	488,071.71	94.7
210401	Бичиг хэрэг	1,500,000.00	1,500,000.00	-	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	2,223,700.00	2,223,700.00	-	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,084,400.00	3,887,628.29	196,771.71	95.1
210404	Ном, хэвлэл	73,900.00	55,100.00	18,800.00	74.5
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	400,000.00	400,000.00	-	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,052,500.00	780,000.00	272,500.00	74.1
2105	Нормативт зардал	1,226,500.00	1,226,500.00	-	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,226,500.00	1,226,500.00	-	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	3,210,000.00	3,210,000.00	-	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	3,210,000.00	3,210,000.00	-	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,816,000.00	5,816,000.00	-	100.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,456,000.00	1,456,000.00	-	100.0

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00	400,000.00	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	654,000.00	654,000.00	-	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	33,000.00	-	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,320,000.00	1,320,000.00	-	100.0
210807	Газрын төлбөр	1,953,000.00	1,953,000.00	-	100.0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,749,307,500.00	1,728,964,528.40	20,342,971.60	98.8
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,749,307,500.00	1,728,964,528.40	20,342,971.60	98.8
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,749,307,500.00	1,728,964,528.40	20,342,971.60	98.8
37	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР	-	-	-	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	211	211	-	100.0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	105	105	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	82	82	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	22	22	-	100.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	105	105	-	100.0
650005	ШУ-ны салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮШУ)	83	83	-	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	22	22	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн төсвийн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	330,420,154.00	330,420,154.00	100.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	330,420,154.00	330,420,154.00	100.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	329,670,611.00	329,670,611.00	100.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	25,445,919.00	25,445,919.00	100.0
210101	Үндсэн цалин	-	24,815,919.00	24,815,919.00	100.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	630,000.00	630,000.00	100.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	2,881,117.00	2,881,117.00	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	2,881,117.00	2,881,117.00	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	60,642,656.40	60,642,656.40	100.0
210401	Бичиг хэрэг	-	8,243,882.40	8,243,882.40	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	-	24,123,774.00	24,123,774.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	125,000.00	125,000.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	28,150,000.00	28,150,000.00	100.0
2105	Норматив зардал	-	1,424,000.00	1,424,000.00	100.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	150,000.00	150,000.00	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	1,274,000.00	1,274,000.00	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	18,171,121.00	18,171,121.00	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	11,472,990.00	11,472,990.00	100.0
210604	Урсгал засвар	-	6,698,131.00	6,698,131.00	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	-	27,330,400.00	27,330,400.00	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	-	27,330,400.00	27,330,400.00	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	189,993,621.60	189,993,621.60	100.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	189,993,621.60	189,993,621.60	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	2,051,776.00	2,051,776.00	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	2,051,776.00	2,051,776.00	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	749,543.00	749,543.00	100.0
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	749,543.00	749,543.00	100.0
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	749,543.00	749,543.00	100.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-		-	-

23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	-		-	-
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	330,420,154.00	330,420,154.00	100.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	330,420,154.00	330,420,154.00	100.0
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	153,935,854.00	153,935,854.00	100.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	151,214,232.00	151,214,232.00	100.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	25,270,068.00	25,270,068.00	100.0
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-	-	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	-

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг захирал Д.Ганзориг танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангах, үндсэн хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтад анхаарах, талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-наас 2021 оны 02 дугаар сарын 24-ний хооронд Ихмонгол хөлөг Аудит ХХК-ийн захирал С.Тунгалаг хянан удирдаж, ахлах аудитор Г.Ариунбат, аудитын менежер Б.Батцэцэг, аудиторын туслах Т.Оюун, Г.Ариунболд нар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Ихмонгол хөлөг Аудит ХХК-д 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01/21 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн эрхэм зорилго нь Мал амьтан, бэлчээр, тэжээлийн шинжлэх ухаан, үйлдвэрлэл, оюуны бизнесийн үйл ажиллагааг хослон эрхэлдэг үндэсний хэмжээний эрдмийн цогцолбор болж, мал аж ахуйн тогтвортой хөгжилд бодит хувь нэмэр оруулахад оршино гэж тодорхойлсон.

Монгол Улсын Засгийн газрын 1971 оны 31 дүгээр тогтоолоор Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнг байгуулж, үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Монгол Улсын хууль тогтоомж, эрх зүй, бодлогын баримт бичгүүдэд нийцүүлэн мал аж ахуй, бэлчээр тэжээлийн чиглэлээр суурь болон хавсарга судалгаа явуулах;
- Оюуны багтаамж өндөртэй инновац бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх;
- Ашиг шим арвинтай шинэ үүлдэр, хэвшлийн мал, амьтан, бүтээмж сайтай ургамлын сорт бий болгох;
- Төр засгаас дэвшүүлж буй мал аж ахуйг хөгжүүлэх бодлого, зорилтын шинжлэх ухааны үндэслэлийг боловсруулах;
- Судалгааны ажлын үр дүнг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх, инновац бүтээгдэхүүн бий болгох гэж тодорхойлжээ.

Тайлант хугацаанд тус байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д “Нягтлан бодогч нь мэргэжлийн үйл ажиллагаандаа Монгол Улсын хууль тогтоомжийг мөрдөж ажиллана”. (2020 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн хуулиар нэмсэн)
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1-д” Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн баримт болон санхүүгийн тайланг архив, албан

хэрэг хөтлөлтийн тухай хууль тогтоомжид өөрөөр заагаагүй бол 10-аас доошгүй жил хадгална” (2020 оны 04 дүгээр сарын 24-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан.)

- “Төрийн албан хаагчийн албан тушаалын цалингийн сүлжээ, хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 12 дугаар сарын 25-ний өдрийн 472 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралт ” Шинжлэх ухааны байгууллагын төрийн үйлчилгээний албан тушаалын цалингийн сүлжээ” (2020 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс мөрдөх).
- Нийгмийн даатгалын тухай хуулиар даатгуулагч болон ажил олгогчоос төлөх шимтгэлийн өөрчлөлт;
- Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга 2020 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөх өөрчлөлт орсон байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Төсвийн шууд захирагч нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна. Гэвч энэ нь Шинжлэх ухаан технологийн салбарын хэмжээнд хийгдсэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг байгаа бөгөөд Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн өөрийн үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон бодлого журам боловсруулан мөрдөх шаардлагатай байна.

Боловсрол Соёл Шинжлэх Ухааны Яамны Хяналт шинжилгээ дотоод аудитын газраас хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж 5 асуудлаар зөвлөмж өгснөөс 1 зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд бага гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “бага” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд сонгосон суурь үзүүлэлтийн дүн 799,690.4 мянган төгрөгөөс тооцон 7,996.9 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж баталгаажуулсан.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 2,422,473.6 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 24,224.7 мянган төгрөгөөр тогтоолоо.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 262,144.0 мянган төгрөгөөр буюу 2.7 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, засгийн газрын оролцоо, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	/мянган төгрөг/	
		Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-	-
АВЛАГА	40,692.8	18,471.9	(22,220.9)
УРЬДЧИЛГАА	639,892.5	640,969.5	(1,077.0)
БАРАА МАТЕРИАЛ	472,714.9	385,125.4	(87,589.5)
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	8,735,825.0	8,582,414.4	(153,410.6)
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	9,889,125.2	9,626,981.2	(262,144.0)
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	155,656.5	279,290.1	(123,633.6)
Засгийн газрын хувь оролцоо	9,733,468.7	9,347,691.1	(385,777.6)
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ЦЭВЭР ХӨРӨНГИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	9,889,125.2	9,626,981.2	(262,144.0)

Төсөвт байгууллага нь мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийг оны эцэст төсөвт буцаан төвлөрүүлдэг учир мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлгүй байна.

Авлагын дансны үлдэгдэл 18,471.9 мянган төгрөг болж 22,220.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант хугацаанд авлагыг барагдуулснаас шалтгаалсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 640,969.5 мянган төгрөг болж 1,077.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь тусгаарлах өрөө гаргаж, нэг удаагийн хамгаалах хэрэгсэл, ариутгал, цэвэрлэгээний бодис авсан зэрэг нь үлдэгдэл нэмэгдэх шалтгаан болсон байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 8,582,414.4 мянган төгрөг болж 153,410.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант оны үндсэн хөрөнгийн элэгдлээс шалтгаалсан шалтгаалжээ.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,749,307.5 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 1,749,307.5 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг 1,749,307.5 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх нэг хөтөлбөр, гурван арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,749,307.5 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 1,749,307.5 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,749,307.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 1,728,964.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, 20,343.0 мянган төгрөгийн зарцуулаагүй үлдэгдлийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 173 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 131 мэдээлэл, хугацаа хоцроосон 42 мэдээлэл байгаа боловч оруулсан мэдээлэл үнэн зөв байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх онд 9,239.4 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 24,026.0 мянган төгрөгийн 5 албан шаардлага, 33,265.4 мянган төгрөгийн 7 зөвлөмжийн хэрэгжилт 94.0 хувьтай ба хэрэгжүүлээгүй 1,965.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмжид албан шаардлага өгөв.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	2	9,239.4	2	9,239.4	-	-	-
Албан шаардлага	5	24,026.0	4	22,061.0	1	1,965.0	5.9
Зөвлөмж	7	33,265.4	6	31,300.4	1	1,965.0	5.9
НИЙТ ДҮН	14	66,530.8	12	62,600.8	2	3,930.0	5.9

/мянган төгрөг/

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 2,475,017.9 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 2,333,668.6 мянган төгрөгийн 5 алдааг залруулж, 1,544.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 акт тогтоож, 45,195.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлж, 94,608.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 5 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Оны эцсийн 780,092.2 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байсныг аудитын явцад баталгаажуулж ирүүлсэн;
2. Бараа материалын дансанд 637.4 мянган төгрөгийн 2 ш Зам заагч JPS-ыг бүртгэснийг үндсэн хөрөнгийн дансанд шилжүүлж бүртгэсэн;
3. 2018 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдөр ашиглалтад орсон 1,499.9 мянган төгрөгийн үнэ бүхий үндсэн хөрөнгөнд 1,124.9 мянган төгрөгийн элэгдэл байгуулаагүйг нэмж байгуулсан;
4. Тайлант хугацаанд 169 ажилтны 1,412,711.1 мянган төгрөгийн цалин хөдөлмөрийн хөлснөөс суутгасан 98,742.3 мянган төгрөгийг татварын байгууллагад тайлагнаагүй байсныг хувь хүний орлогын албан татварын тайланд нөхөж тайлагнасан;
5. Хэрэгжиж дууссан, ШУТС-ийн итгэмжлэн хадгалагчид актаар хүлээлгэн өгсөн 139,103.0 мянган төгрөгийн төсөв бүхий 3 төслийг урьдчилж төлсөн зардлаар бүртгэж ирснийг тайлант хугацааны зардлаар бүртгэж залруулав.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 1,544.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 45,195.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлэв. Үүнд:

1. Унаа хоолны нөхөн олговрыг 1,544.8 мянган төгрөгөөр илүү тооцож олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1 –д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах”, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт 3-ын 12(б)4 –ын хянамгай байх заалттай нийцэхгүй, үнэлгээ ба хуваарилалт, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь:Төлбөрийн акт тогтоох

2. Албан томилолтын хуудасгүй 28,068.0 мянган төгрөгийн албан томилолтын зардал олгосон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлтгүй, ажил гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1 –д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах”, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт 3-ын 12 (б) 4–ийн хянамгай байх заалттай нийцэхгүй, хэмжилт ба үнэлгээ, иж бүрэн байх, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэх

3. Автомашины замын хуудасгүй 17,127.9 мянган төгрөгийн шатахууны зардал олгож, тооцоог бодоогүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлтгүй, ажил гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт 3 –ын 27-д “Санхүүгийн тайланд байгууллагын санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүнг үнэн зөв толилуулах ёстой. Үнэн зөв толилуулга нь ажил гүйлгээний нөлөөг УСНББОУС-д тодорхойлсны дагуу хөрөнгө, өр төлбөр, орлого, зардлаар тодорхойлж хүлээн зөвшөөрч шударгаар илэрхийлэхийг шаарддаг” заалттай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, үнэлгээ ба хувиарлалт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэх

4. Шилэн дансны shilendans.gov.mn цахим хуудсанд 173 мэдээлэл байршуулахаас 42 мэдээллийг хугацаа хоцроон байршуулсан байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуульд заасан хугацаанд байршуулалгүй дараа сард нь байршуулсан байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1.3-т "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4-т "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ:" гэж заасныг тус тус дагаж мөрдөөгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэх

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 94,608.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 4 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн хэмжээнд хэрэгжиж дууссан төсөл, хөтөлбөрүүдийг, шинжлэх ухаан технологийн сангийн итгэмжлэгдсэн хадгалагчид хүлээлгэн өгсөн акттай тулган шалгах;

Мөн дэлхий дахинд дэгдэж буй Ковид-19 халдварын нөхцөл байдлаас шалтгаалан 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгагдагч байгууллагын, орон нутаг дахь нэгжүүдийн үндсэн болон эргэлтийн хөрөнгөнд биет шалгалт хийгээгүй ба тухайн байгууллагын аудитад ирүүлсэн эргэлтийн болон үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлийг тооллогын бүртгэлтэй тулгахад салбар нэгжүүд дэх мал амьтдыг тооллогын бүртгэлд тусгаагүй, авлага өглөгийн дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөөгүй байна. Иймд орон нутаг дахь нэгжүүдийн бүртгэл тайлагналыг дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

4.1 Байгууллагын үндсэн болон туслах үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

4.1.1 Илрүүлэлт:

Санхүүгийн тайлан дахь авлага, өр төлбөрийн дүн дэлгэрэнгүй бүртгэлээс 34,983.2 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т "Үнэн зөв байх", 13 дугаар зүйлийн 13.1-т "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн зөв гаргах үндэслэл болно", 20.2.5-д "Дансны өглөг,авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас өмнө хянан, баталгаажуулах" гэж заасныг мөрдөөгүй, санхүүгийн тайлагналын үнэн зөв байх, толилуулга ба тодруулга батламж мэдэгдлүүдийг тус тус хангаагүй байна.

4.1.2 Эрсдэл:

Санхүүгийн тайлан хэрэглэгчдийг буруу мэдээллээр хангах

4.1.3 Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "Дансны өглөг,авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас өмнө хянан, баталгаажуулах" гэж заасныг мөрдөж ажиллах.

4.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

4.2 Балансын данстай холбоотой асуудал

4.2.1 Илрүүлэлт:

Шалгагдагч байгууллагын худалдан авсан хөрөнгө, материалын дүнг бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагуудын төлбөрийн цахим системд бүртгэсэн дүнтэй тулгахад 59,625.2 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэсэн нь санхүүгийн тайлагналын эрх ба үүрэг, оршин байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй, Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.6-д "Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй.", Татварын ерөнхий хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.1-т "Анхан шатны баримт бүрдүүлэх, нягтлан бодох бүртгэлийг тогтоосон журам, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартын дагуу төлбөрийн

баримтад үндэслэн хөтөлж, татварын тайланг санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагааны тайлан тэнцэлд үндэслэн үйлдэх" гэж заасныг

4.2.2 Эрсдэл:

Санхүүгийн тайланд авлага болон өр төлбөрийг дутуу бүртгэсэн байх,

4.2.3 Өгсөн зөвлөмж:

Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.6, Татварын ерөнхий хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.1 дүгээр заалтуудыг мөрдөж ажиллах.

4.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Аудиторын зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

4.3 Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

4.3.1 Илрүүлэлт:

Хэрэгжсэн болон хэрэгжиж байгаа төсөл тус бүрээр дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөөгүй, урьдчилж төлсөн зардал дансанд хуримтлуулан бүртгэж байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3.3-т “Дэлгэрэнгүй болон ерөнхий данс хөтлөх”, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн байх, үнэн зөв байх, толилуулга ба тодруулга, хэмжилт ба үнэлгээ батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

4.3.2 Эрсдэл:

Төслийн хөрөнгөнд бүртгэлээр тавих хяналт хэрэгжихгүй байх.

4.3.3 Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийг мөрдөж ажиллаж, төсөл тус бүрд дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөх.

4.3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Төсөл тус бүрээр дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтөлж ажиллана.

4.4.1 Илрүүлэлт:

Дорнод, Архангай, Говийн, Төв аймгийн Батсүмбэр сум дахь нэгжүүд нь мэргэжлийн нягтлан бодогчгүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1-т “Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага, гадаадын аж ахуйн нэгж, байгууллагын төлөөний газар нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргана”, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн байх, үнэн зөв байх, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

4.4.2 Эрсдэл:

Хөрөнгө завших, мэдээ, тайлан үнэн зөв тайлагнагдахгүй байх.

4.4.3 Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн холбогдох заалтуудыг хэрэгжүүлж, орон нутаг дахь салбар, нэгжүүдийн үйл ажиллагаанд шалгалт хийж, зөрчлийг арилгах арга хэмжээг авч ажиллах.

4.4.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 6 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо: 2021.02.23	Аудитын нэр: Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код: ҮАГ-2021/88/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр: Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэн	Мянган төгрөг	

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
1	2	3	4	5	6
1	Санхүүгийн тайлан дахь 25,778.4 мянган төгрөгийн өглөгийн оны эцсийн үлдэгдэл нь өглөгийн журналын дүнгээс 25,456.4 мянган төгрөгөөр дутуу, авлагын журналын оны эцсийн 789,017.6 мянган төгрөгийн үлдэгдэл нь санхүүгийн тайлангийн үлдэгдлээс 9,526.8 мянган төгрөгөөр дутуу байна.	34,983.3	Зөвлөмж өгөх	Захирал Нягтлан бодогч	Т.Батсүх Г.Өсөхжаргал
2	Томилолтын хуудасгүй, мөнгөн урьдчилгааны тайлангүй нийт 21 удаагийн 28,068.0 мянган төгрөгийн замын зардлыг олгож, мөнгөн урьдчилгааны тайлан гаргуулахгүйгээр шууд зардлаар бүртгэсэн байна.	28,068.0	Албан шаардлага	Захирал	Т.Батсүх Г.Өсөхжаргал
3	Албан томилолтын шатахууны зардалд нийт 17,127.9 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн боловч замын хуудасгүй, шатахууны тооцоог бодоогүй байна.	17,127.9	Албан шаардлага	Захирал	Т.Батсүх Г.Өсөхжаргал
4	Цалин хөлсний давтан тооцоолол хийхэд нэр бүхий удаагийн 1,544.8 мянган төгрөгийг унааны нөхөн олговрыг илүү олгосон байна..	1,544.8	Төлбөрийн акт тогтоох	Захирал	Т.Батсүх Г.Өсөхжаргал
5	Шалгагдагч байгууллагын худалдан авсан хөрөнгө, материалын дүнг, бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагуудын төлбөрийн цахим системд бүртгэсэн дүнтэй тулгахад 59,625.2 мянган төгрөгөөр дутуу дүнгээр бүртгэсэн байна.	59,625.3	Зөвлөмж өгөх	Захирал	Т.Батсүх Г.Өсөхжаргал
6	Хэрэгжсэн болон хэрэгжиж байгаа төсөл тус бүрээр дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтөлдөггүй, төслүүдтэй холбоотой зардлыг 34600 код бүхий урьдчилж төлсөн зардал дансанд бүртгэхдээ төсөл тус бүрээр задалж, дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөөгүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Захирал	Т.Батсүх Г.Өсөхжаргал

7	Шилэн дансны www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд 173 мэдээлэл байршуулахаас 42 мэдээллийг хугацаа хоцроон байршуулсан байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуульд заасан хугацаанд байршуулалгүй дараа сард нь байршуулсан байна.	-	Албан шаардлага	Захирал	Т.Батсүх Г.Өсөхжаргал
8	Дорнод, Архангай, Говийн ,Төв аймгийн Батсүмбэр сум дахь нэгжүүд мэргэжлийн нягтлан бодогчгүй, нягтлан бодох бүртгэлийг энгийн бүртгэлээр хөтөлсөн, салбаруудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Захирал	Т.Батсүх Г.Өсөхжаргал
НИЙТ ДҮН		141,349.3			

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 02 дугаар сарын 25

№ 156/АД160058

Улаанбаатар хот

САГ-2021/ББ/СТА-ТШЗ
Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант хугацаанд байгууллагын шилэн дансны цахим хуудаст байршуулах 173 мэдээллээс хугацаа хоцроосон 42 мэдээлэл байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4 “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ:”, 6.4.5 “цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр,” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.” Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж мэдээллийг ил тод, цаг хугацаанд нь бүрэн байршуулж, биелэлтийг 2021 оны 6 дугаар сарын 10-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн захирал Т.Батсүх, ерөнхий нягтлан бодогч Г.Өсөхжаргал нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АХЛАХ АУДИТОР
ИХМОНГОЛ
ХӨЛӨГ АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ

Г.АРИУНБАТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2021 оны 02 дугаар сарын 25

№ 42/A0160058

Улаанбаатар хот

САГ-2021/88/СТА-ТМБ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэн нь 1,544,800.00 (нэг сая таван зуун дөчин дөрвөн мянга найман зуун) төгрөгийн унаа, хоолны нөхөн олговрыг илүү тооцож олгосон байна.

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;" 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно.", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.3-т заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Илүү олгосон 1,544,800.00 (нэг сая таван зуун дөчин дөрвөн мянга найман зуун) төгрөгийн унаа, хоолны нөхөн олговрыг буруутай албан тушаалтнаар төлүүлж, Үндэсний аудитын газрын Төрийн сан банкин дахь Аудитын шалгалтын орлогын 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2020 оны 6 дугаар сарын 10-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн захирал Т.Батсүх, ерөнхий нягтлан бодогч Г.Өсөхжаргал нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН :

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АХЛАХ АУДИТОР
ИМ ХӨЛӨГ АУДИТ ХХК-ИЙН
АУДИТОР

[Signature]

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ

Г.АРИУНБАТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 02 дугаар сарын 25

№ 157/АД/60058

Улаанбаатар хот

САГ-2021/88/СТА-ТМБ
Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Автомашины замын хуудасгүй, шатахууны тооцоог бодохгүйгээр нэр бүхий 10 хүнд 17,127,909.50 (арван долоон сая нэг зуун хорин долоон мянга есөн зуун есөн төгрөг тавин мөнгө) төгрөгийн шатахууны зардлыг олгосон байна.

Энэ нь санхүүгийн тайлагналын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно.", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;" 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсөв захирагч нь төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөн зарцуулж, дээрх алдаа зөрчлийг арилган, биелэлтийг 2020 оны 6 дугаар сарын 10-ний дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн захирал Т.Батсүх, ерөнхий нягтлан бодогч Г.Өсөхжаргал нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН :

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АХЛАХ АУДИТОР
ИХМОНГОЛ
ХӨЛӨГ АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

Б.СЭРЖМЯДАГ

Г.АРИУНБАТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 02 дугаар сарын 25 № 155/АД160058

Улаанбаатар хот

САГ-2021/28/СТА-ТШЗ
Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Албан томилолтын хуудас, мөнгөн урьдчилгааны тайлангүйгээр нэр бүхий 35 хүнд 28,068,000.00 (хорин найман сая жаран найман мянган) төгрөгийн замын зардлыг олгосон байна.

Энэ нь Шинжлэх ухаан технологийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.2.5-т "эрдэм шинжилгээний ажлын явц, гүйцэтгэл, түүнчлэн санхүүжилтийн зориулалтаар олгосон хөрөнгийн зарцуулалтын мэдээ, тайланг захиалагч, санхүүжүүлэгч байгууллагын шаардсанаар тухай бүр үнэн зөв гаргаж өгөх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;" 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсөв захирагч нь төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөн зарцуулж, дээрх алдаа зөрчлийг арилган, биелэлтийг 2020 оны 6 дугаар сарын 10-ний дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн захирал Т.Батсүх, ерөнхий нягтлан бодогч Г.Өсөхжаргал нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АХЛАХ АУДИТОР
ИХМОНГОЛ
ХӨЛӨГ АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ
Г.АРИУНБАТ

[illegible]

This image shows a full page of a handwriting practice worksheet. It consists of approximately 20 horizontal rows. Each row is defined by two parallel dotted lines, creating a series of uniform gaps for writing. The lines are evenly spaced across the entire page, providing a guide for letter height and placement. There is no text or other markings on the page.